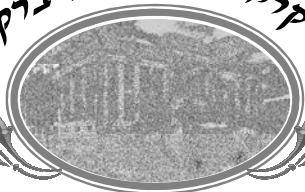

האמור תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר
קרית יואל - בני ברק

נתיסד ע"י ב"ק מרן רבינו הקדוש זיעעב"א - בנשיאות ב"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

ח נ ו כ ה

כיתה א' (א-ב)
הר"ר משה ראטה הי"ו
הר"ר אהרן ווייסהויז הי"ו

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייחסות כ"ק מרן רבינו הקדוש זיעונו"א - בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

ענינים וואס מיר האבן פארציילט פון חנוכה

חנוכה

חנוכה מיינט חנו כ"ה, חנו איז טייטש גערוהט, (די אידן האבן גערוהט פון די יונים) כ"ה 25 טאג אין חודש כסלו, אין די טעג פרייט מען זיך און מען דאנקט פאר די אייבישטער און מען צינט אן חנוכה ליכט, ווייל דער אייבישטער האט געמאכט גרויסע נסים מיט די אידישע קינדער.

די גזירות פון אנטיוכוס

ווען די אידן האבן נאך געהאט א בית המקדש אין די הייליגע שטאט ירושלים, איז געווען אין בית המקדש הייליגע כלים, און דארטן זענען געווען כהנים וואס האבן געטאן די הייליגע ארבעט, דארט איז געווען א גרויסע שיינע גאלדענע מנורה, און יעדן טאג האט די כהן גדול אנגעצינדען די מנורה זיבן ליכט מיט ריינע שמן זית, דאס איז געווען הייליגע שמן וואס איז געווען נאר פאר די מנורה פון בית המקדש.

אין לאנד יון האבן געוואוינט גוים וואס זיי רופט מען די יונים, זיי האבן געהאט א שטארקע קעניג, ער האט געהייסן אנטיוכוס, אלע האבן מורא געהאט פון איהם ווייל ער איז געווען זייער שטארק, דער אנטיוכוס האט נישט געוואלט אז די אידן זאלן זיין אנדערש ווי אלע גוים האט ער קודם נישט געלאזט מאכן דריי מצוות, ער לאזט נישט האלטן די הייליגע שבת קודש מ'זאל נישט גיין אין שוהל שבת מ'זאל נישט מאכן קידוש די טאטע האט געמאכט קידוש שטילערהייט אז די יונים גוים זאלן נישט הערן און די מאמע זאל נישט צינדן שבת ליכטלעך ווען די מאמעס האבן געמינדן ליכט האט מען פארדעקט די פענסטער אז די יונים גוים זאלן נישט זעהן וויאזוי סברענט די שבת ליכט, און אויך זאל מען נישט מאכן פאר א באבעלע אינגעלע א ברית ווען מ'גייט פאר די באבעלע א נאמען און ביינאכט פאר די ברית האט מען נישט געקענט מאכן א קר"ש ליינען, און מ'זאל נישט מאכן ראש חודש מיט די אלע יו"ט.

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייחסות כ"ק מרן רבינו הקוה"ט זיעעב"א - בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

להשכיחם תורתך

אויך לאזט ער נישט לערנען די הייליגע תורה, ער האט געשיקט די פאליציי זאלן צומאכן די חדר אז מ'זאל נישט קענען דארט אריין גיין, די רבי מיט די קינדער קומען אן צופרי אין חדר, די פאליציי שטייען ביי די טיהרן און לאזן נישט פאר קיינעם נישט אריין גיין אין חדר.

די אידישע אינגעלך האבן געוואלט גיין אין חדר, אין די חדר איז געווען פארשפארט, זענען זיי געגאנגען צו זייער רבי אין שטוב, און געבעטן פון זייער רבי, אונז וויל מיר לערנען די הייליגע תורה, איז דער רבי מיט זיי געגאנגען און א וואלד, א וואלד איז א פלאץ וואס קיינער וואוינט נישט דארט ס'איז גארנישט דא דארט נאר ביימער, אלע אינגלעך האבן זיך אראפ געזעצט אונטער א בום און דארט האט דער רבי געלערנט מיט די קינדער די הייליגע תורה, צוויי קינדער האבן א גאנצע צייט געקוקט אויב ס'קומען די יונים גוים, אויב האבן זיי געזעהן אז די יונים גוים קומען האבן אלע קינדער שנעל באהאלטן די סידורים מיט די חומשים אונטער די מאנטלעך און מ'האט זיך געשפילט דריידלעך, די יונים פרעגן פאר די רבי מיט די קינדער וואס מאכן ענק דא אין וואלד, זאגן זיי אז זיי שפילן דריידל און די יונים האבן זיי גארנישט געמאכט, און ווען די יונים זענען אוועק געגאנגען האט מען צוריק ארויס גענומען די סידורים מיט די חומשים און ווייטער געלערנט, אין וואלד האט מען אויך געמאכט די ברית פאר אלע באבעלעך וואס זענען געבוירן אז די יונים זאלן זיי נישט כאפן מאכן א ברית.

די יונים גוים האבן אויך נישט געלאזט פאר די טאטעס גיין יעדן טאג צופרי אין מקוה, און דער אייבישטער האט געמאכט א נס אז ס'איז געווארן ביי יעדע שטוב א מקוה אז די טאטעס זאלן זיך קענען טובל'ן אין א מקוה פאר'ן דאווענען צופרי און ערב שבת לכבוד שבת קודש, און נאך אסאך צרות האבן זיי געמאכט פאר די אידן, ביז ווען אנטיוכוס האט געשיקט אסאך סאלדאטן צו קומען מלחמה האלטן אין ירושלים, די גוים זענען אריין אין די הייליגע בית המקדש און אויסגעלאשן די מנורה און אלעס טמא געמאכט און אלעס צובראכן זיי האבן חרוב געמאכט די גאנצע בית המקדש און זיי האבן דארט אריין געלייגט אין בית המקדש א געטשקע (א קלאץ) אז מ'זאל דאווענען פאר די געטשקע און נישט חלילה פאר די אייבישטער.

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייחסות כ"ק מרן רבינו הקוה"ט זיעעב"א - בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

די מעשה פון חנה מיט די זיבן קינדער

אנטייכוס האט געהייסן מען זאל רופן חנה מיט איהרע 7 קינדער, אנטייכוס האט געזאגט פאר'ן גרויסן ברודער ער זאל זיך בוקן צו די געטשקעס (ע"ז), אבער ער האט נישט מסכים געווען און ער האט געשריגן ניין! ניין! איך ביק זיך נישט צו די געטשקעס, אנטייכוס האט זיך זייער אויפגערעגט און ער האט געהייסן מ'זאל איהם הרג'ענען.

נאכדעם האט אנטייכוס געזאגט פאר'ן צווייטן ברודער ער זאל זיך ביקן צו די געטשקעס, און אויך ער האט געשריגן ניין! איך וועל זיך נישט ביקן צו די געטשקעס, און מ'האט איהם גע'הרג'עט, אזוי האט ער גע'הרג'עט אלע ברודער'ס.

ווען ער איז אנגעקומען צו דער קליינער ברודער האט ער געזאגט: איך וועל אראפ ווארפן מיין רינגל און די וועסט דאס אויפהייבן אזוי וועסטו זיך ביקן, האט ער אויך געשריגן ניין! ניין! און מ'האט איהם אויך גע'הרג'עט, און נאכדעם איז חנה אויך נפטר געווארן, און ס'איז ארויסגעקומען א בת קול און געזאגט "וואויל איז פאר חנה מיט איהרע 7 קינדער.

נס חנוכה

ביז עס זענען געקומען די חשמונאים די 5 קינדער פון מתתיהו כהן גדול זיי זענען געווען גרויסע צדיקים און זיי האבן געזאגט פאר די אידן קומטס לאמיר גיין מלחמה האלטן מיט די יונים און דער אייבישטער וועט אונז העלפן, און זיי האבן געשריגן "מי לה' אלי" ווער ס'ויל מלחמה האלטן זאל קומען.

און אזוי איז טאקע געווען די אייבישטער האט זיי געהאלפן, אפילו זיי זענען געווען נאר 5, און שוואכע, אבער זיי זענען געווען גרויסע צדיקים האט דער אייבישטער געמאכט א נס, אז זיי האבן ארויס געטריבן אלע יונים פון די בית המקדש און פון ירושלים און פון ארץ ישראל.

נאכדעם זענען די כהנים אריין אין בית המקדש, אין די בית המקדש איז געווען איבערגעדרייט אלעס איז געווען שמוציג און צובראכן.

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייחסות כ"ק מרן רבינו הקוה"ט זיעעב"א - בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

מען האט אלעס ריין געמאכט, און פארראכטן די מנורה מיט אלע כלים, און די כהן גדול האט געוואלט גיין אנצינדן די מנורה און ער האט נישט געהאט הייליגע ריינע שמן, ווייל אלעס האבן די יונים טמא געמאכט, מען האט געזוכט און געזוכט.

און דער אייבישטער האט געמאכט א נס מען האט געטראפן א קליין קריגל מיט שמן זית, וואס דאס האבן די יונים נישט אנגעריירט, ווייל עס איז געווען אויף דעם א זיגל פון די כהן גדול אבער פון די שמן איז נישט געווען גענוג נאר אויף איין טאג, האט דער אייבישטער געמאכט א נס, אז עס האט געברענגט אכט טעג, וועגן די נס, צינד מען אן אכט טעג חנוכה ליכט.

די נס מיט יהודית די טאכטער פון כהן גדול

די מעשה איז געווען אזוי, די כהן גדול האט געהאט א טאכטער וואס האט געהייסן יהודית, זי איז געווען א צדיקת זי איז געגאנגען צו דעם רשע אליפורני, וואס איז געווען א שטארקע גענראל פון די יונים, און געזאגט אז זי וויל צו איהם חתונה האבן, זי האט נישט געוואלט מיט איהם חתונה האבן (א אידישע טאכטער טאר נישט חתונה האבן מיט א גוי) זי האט איהם געוואלט נאר אויספאפן, אליפורני האט געזאגט גוט.

ביינאכט האט זי איהם געגעבן צו עסן קעז, ער זאל ווערען שטארק דארשטעריג, ער זאל דארפן טרינקען, אין זי וועט נישט געבן וואסער, נאר וויין, ער זאל ווערן שיכור אין איינשלאפן, דער אליפורני ווען ער האט געגעסן די קעז, איז ער געווארן דארשטעריג, און געבעטן צו טרינקען, און יהודית האט איהם געגעבן וויין, אין ער איז געווארן שיכור, אין ער איז אריין אין בעט, אין איינשלאפן, איז יהודית געגאנגען און גענומען א מעסער, און אפגעשניטן זיין קאפ, אין עס געברענגט קיין ירושלים, און געוויזן פאר אלעמען, אז אליפורני איז געשטארבן, האבן זיי מורא געהאט פון די אידן, און זענען אוועק געלאפן.

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייחסות כ"ק מרן רבינו הקוה"ט זיעעב"א - בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

הלכות פון חנוכה

אכט טעג צינד מען אן חנוכה ליכט, מען שטעלט אוועק די מנורה, אדער ביי די טיהר, אדער ביי די פענסטער, אז אלע וואס גייען אריבער, זאלן זעהן און געדענקען די ניסים וואס דער אייבישטער האט געמאכט מיט די אידן.

די מנורה וואס מען לייגט ביי די טיר, לייגט מען ביי די לינקע זייט, אז עס זאל זיין די מזוזה ביי די רעכטע זייט, און די חנוכה ליכט ביי די לינקע זייט.

די טאטע צינד אן די חנוכה ליכט מיט שמן זית, און די אינגעלעך צינדן מיט ליכט, נישט חלילה אליינס, וויל אַ אינגל טאר נישט צורירן צו קיין פייער.

שבת טאר מען נישט אנצינדן די מנורה, צינדט מען פרייטיג פאר עס ווערט שבת פאר די מאמע צינדט די שבת לעכט, און מוצאי שבת מאכט מען קודם הבדלה און דערנאך צינדט מען אן די מנורה.

וויפל ליכט צינדט מען אן ? די ערשטע טאג איינס אין די צוויטע טאג צוויי אין א.א.וו. נעבן די חנוכה ליכט צינדט מען אן איין ליכט, די ליכט הייסט די שמש.

הדלקת נרות חנוכה

נאך ווען די טאטע דאווענט מעריב, צינדט מען אן די חנוכה ליכט, די ערשטע טאג דארף מען מאכן דריי ברכות, אקב"ו להדליק נר חנוכה, שעשה נסים לאבותינו בימים ההם בזמן הזה, און שהחינו וכו' און פון די צוויטע טאג מאכט מען צוויי ברכות. די ערשטע האלבע שעה נאכן צינדן זיצט מען לעבן די מנורה און מען זינגט זמירות פון חנוכה און מ'קוקט אויף די ליכט די אויגן ווערט הייליג.

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייסדות כ"ק מרן רבינו הקוה"ט זיעעב"א - בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

מנהגים פון חנוכה

חנוכה שפילט מען זוך מיט א דריידערל, אויף די דריידערל שטייט אויפגעשריבן: נ.ג.ה.ש. דאס מאכט נ'ס ג'דול, א גרויסע נס, ה'יה איז געווען, ש'ם דארטן אין ירושלים. מען פירט זיך צו עסן חנוכה, לאטקעס, און אויך אנדערע זאכן וואס איז געמאכט פון שמן, וויל די נס איז געווען מיט שמן, אויך פירט מען זיך צו עסן מילעכיגס, ווייל אויך מיט מילכיג איז געווען א נס, די אכטע טאג הייסט "זאת חנוכה" דעמאלטס נעמט מען די אלע פארברענטע קנויטן און מ'מאכט א פייער און מ'פארברענט עס.

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייחסות כ"ק מרן רבינו הקוה"ט זיעעב"א - בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

כ"ה שאלות אויף חנוכה

- א. וועלעכע יו"ט איז יעצט ? חנוכה.
- ב. וואס איז דאס חנוכה ? חנו די אידן האבן גערוהט כ"ה 25 טאג און חודש כסלו.
- ג. פון וועמען האבן זיי גערוהט ? פון די יונים.
- ד. וואו זענען אריין די יונים ? אין בית המקדש.
- ה. וואס האבן זיי דארט געמאכט ? זיי האבן אלעס טמא געמאכט.
- ו. וואס האבן זיי אריין געלייגט אין ביהמ"ק ? א געטשקע - א קלאץ. (דערמאנט תרח מיט זיינע געטשקעס)
- ז. ווער האט זיי ארויס געטריבן פון דארט ? די חשמונאים.
- ח. ווער האט געמאכט פאר זיי א נס ? דער אייבישטער.
- ט. ווער האט געוואלט גיין אנצינדן די מנורה אין בית המקדש ? די כהן גדול.
- י. ער האט געקענט אנצינדען ? ניין.
- יא. וואס דארף מען האבן מען זאל קענען אנצינדן די מנורה ? שמן זית.
- יב. עס איז נישט נישט געווען שמן זית ? עס איז נאך געווען, נאר עס איז געווען טמא.
- יג. און וואס האט מען געטראפן ? א קליין קריגל וואס האט געהאט א זיגל פון די כהן גדול וואס דאס האבן די יונים נישט אנגעריירט.
- יד. וויפל טעג האט מען געקענט צינדן מיט די שמן ? נאר איין נאכט.
- טו. און וויפל טעג האט עס געברענט ? אכט טעג.
- טז. ווער האט געמאכט די גרויסע נס ? דער אייבישטער.
- יז. ווי אזוי האט געהייסן די טאטער פון דעם כהן גדול ? יהודית.
- יח. צו וועמען איז זי געגאנגען ? צו דעם רשע אליפורני

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייחסות כ"ק מרן רבינו הקוה"ט זיעעב"א - בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

המשך כ"ה שאלות אויף חנוכה

יט. וואס האט זי צו איהם גאזאגט ? אז זי וויל צו איהם חתונה האבן.

כ. וואס האט זי איהם געגעבן צו עסן ? קעז - מילעכיגס

כא. און וואס האט זי איהם געגעבן צו טרינקן ? וויין. ער זאל ווערן שיכור און איינשלאפן.

כב. וואס האט יהודית געמאכט ? זי האט איהם אפגעשניטן זיין קאפ.

כג. וואס האט זי געמאכט מיט דעם ? זי האט עס געברענגט קיין ירושלים.

כד. וואס האבן די יונים געמאכט ווען זיי האבן דאס געזען ? זיי זענען אוועק געלאפן.

כה. ווער האט געמאכט די גרויסע נס ? דער אייבישטער.

זכר אֵל זוט שבא און אַ פֿייליכן אַנאָ

און אַקאָל איז (אָן פֿון די קינדער שמו)

וואונדער:

המלך

און די טעג פון חנוכה הבעל"ט

הייבט מען אן די חדר 8:45

ערש"ק פרשת מקץ ענדיגט מען 11:30

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייחסות כ"ק מרן רבינו הקוה"ט זיעעב"א - בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

נגונים אויף חנוכה

- יונים נקבצו עלי אזי בימי חשמנים ופרצו חומות מגדלי וטמאו כל השמנים ומנותר קנקנים נעשה נס לשושנים בני בינה ימי שמונה קבעו שיר ורננים (ב' אופנים)
- ולך עשית שם גדול וקדוש בעולמך ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה ופורקן כהיום הזה

זאגט על הניסים

און דאנקן פאר די ניסים

און לאמיר אלע טאנצן צוזאמען

יהודה האט פארטריבן דעם רשע דעם רוצח

און מען האט אין בית המקדש געזינגען למנצח

די שטאט ירושלים האט יהודה אויפגעלעבט

צו א נייעם לעבן האט א יעדער איד געשטרעבט

אוי חנוכה אוי חנוכה א יום טוב א שיינע

א ליסטיגע א פרייליכע נישטא נאך א זיינע

אלע נאכט מיט דריידעלעך שפילן מיר

הייליגע מנורה צינדן מיר

קומט'ס קינדער

קומט'ס קינדער

די חנוכה ליכטעלעך אנצינדן

מיר ווילן האלטן שבת דעם הייליגן שבת קודש

אנטייכוס לאזט נישט, ניין ! ניין ! ניין !

מיר ווילן האלטן ראש חודש ווען עס קומט א נייע חודש

אנטייכוס לאזט נישט, ניין ! ניין ! ניין !

מיר ווילן מאכן א ברית פאר אונזערע אינגעלע בעבי

אנטייכוס לאזט נישט, ניין ! ניין ! ניין !

מיר ווילן גיין דאווענען אין די הייליגע בית המקדש

מיר קענען נישט גיין, ניין ! ניין ! ניין !

די בית המקדש איז טמא אלעס איז צובראכן

רבונו של עולם העלף אונז טאקע די אליין

די חשמונאים די אידן האבן אנטייכוס ארויס געטריבן

מיר פרייען זיך אלע, יא ! יא ! יא !

געטראפן אביסעלע אויל

גענוג פאר איין טאג געווען

געברענט אכט טעג א נס איז געשעהן

דערפאר בין איך צופרידן

און איך זינג מיט אלע אידן

מעז צור ישועתי ווען חנוכה קומט צוגיין